

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/22/2019
Identifikačné číslo spisu: 1217216598
Dátum vydania rozhodnutia: 10.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1217216598.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Železnice Slovenskej republiky, Klemensova 8, Bratislava, IČO: 31 364 501 proti žalovanému Peris a. s., Prievozská 32, Bratislava, IČO: 36 745 332, zast. advokátom JUDr. Štefanom Jurčom, PhD., Šafárikovo námestie 7, o zaplatenie 154,84 € s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4Cob/79/2018-89 z 26. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 4Cob/79/2018-89 z 26. júla 2018 odmietol odvolanie žalovaného podané proti výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 51Cb/133/2017-44 zo dňa 13. novembra 2017, týkajúceho sa veci samej. Súčasne žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že žalovaný odmietnutým odvolaním napadol rozsudok pre zmeškanie vydaný v zmysle § 273 CSP. Poukázal ďalej na ustanovenie § 356 písm. b/ CSP, podľa ktorého súčasná právna úprava vylúčila prípustnosť odvolania proti tomuto typu rozhodnutia, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia a skutočnosť, že súd prvej inštancie v súlade s § 220 ods. 2 v spojení s § 356 písm. b/ CSP sporové strany riadne poučil o prípustných odvolacích dôvodoch, ktorými môže odôvodniť odvolanie podané proti rozsudku pre zmeškanie. Výslovil názor, že žalovaný v odvolaní nenamietal, že by pre vydanie rozsudku pre zmeškanie neboli v prejednávanej veci naplnené zákonné podmienky uvádzané v § 273 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Odvolateľ sa teda nebránil zákonnými dôvodmi, ale napriek poučeniu v odvolaní namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby

uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) a ďalej, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ CSP), pre ktoré však zákon odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie podať nepripúšťa (§ 356 písm. b/ CSP) a preto odvolanie podľa § 386 písm. c/ CSP, ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, odmietol. Na doplnenie odvolací súd uviedol, že podanie odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a g/ CSP je podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia skutočností a dôkazov. Konštatoval, že žalovaný si sám svojou pasivitou v konaní na súde prvej inštancie spôsobil stratu sporu a súd prvej inštancie ani nemal inú možnosť, ako rozhodnúť len na základe dostupných dôkazov, ktoré v konaní prezentoval žalobca, keďže žalovaný bol v konaní absolútne nečinný. Uzavrel, že žalovaný svojím nekonaním naplnil všetky zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ktorý je akýmsi „trestom“ pre pasívneho účastníka sporu v tom, že následná procesná obrana môže spočívať len vo vytknutí nedostatku zákonných dôvodov pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Výrok týkajúci sa nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspechom žalobcu v konaní. Záverom konštatoval, že o výške náhrady v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, navrhujúc napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dovolaní poukázal na čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý mu garantuje právo na súdnu ochranu a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého má právo na spravodlivý proces. Zdôraznil, že súčasťou práva na spravodlivý proces je aj právo na preskúmanie rozhodnutia v opravnom procese v prípade vzniku pochybností o jeho spravodlivosti. Súdu prvej inštancie vytýkal, že vo veci rozhodol bez toho, aby mal žalovaný možnosť sa k veci vyjadriť z dôvodu nefunkčnosti systému elektronického doručovania. Dovolateľ poukázal na to, že na základe tejto chyby systému nemal vedomosť o tom, že je proti nemu vedené konanie, teda nemal ani možnosť sa vyjadriť a navrhnúť dôkazy a svedkov, ako aj celkovo hájiť svoje procesné práva. Súdu prvej inštancie ďalej vytýkal, že rozhodol rozsudkom pre zmeškanie v prospech žalobcu napriek tomu, že z príloh, doložených k žalobe, nebolo možné jednoznačne posúdiť nespornosť návrhu žalobcu, pretože nebolo nijak preukázané, že faktúrované práce boli aj skutočne vykonané. Vytýkal súdu prvej inštancie, že neprihliadol na skutočnosť, že faktúru žalobcovi vrátil, pretože práce neboli vykonané riadne, resp. neboli žalobcom vykonané vôbec. Tvrdil, že mu súd prvej inštancie odňal možnosť konať pred súdom tým, že uznesenie, obsahujúce výzvu na vyjadrenie sa k žalobe, mu zaslal do elektronickej schránky v čase, keď pretrvávali technické problémy s prihlasovaním sa do nej. Súdu prvej inštancie, ako aj odvolaciemu súdu vytýkal, že sa uspokojili iba s jedným atribútom a to, že správa do elektronickej schránky bola adresátovi odoslaná, avšak vôbec neskúmali, či elektronická správa bola objektívne prístupná prijímateľovi v elektronickej schránke adresáta. Záverom uviedol, že tým, že odvolací súd vo veci rozhodol tak, ako rozhodol, neposkytol dostatočnú ochranu týmto procesným právam žalovaného.

4. K dovolaniu žalovaného zaslal vyjadrenie žalobca, v ktorom navrhol odvolanie ako neodôvodnené zamietnuť. Namietal, že žalovaný dostatočne nepreukázal ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na vyjadrenie, na základe čoho by sa mohol domáhať zrušenia rozsudku pre zmeškania. Poukázal na to, že žalovaný aj v dovolaní používa rovnakú argumentáciu, v rámci ktorej poukazuje na nemožnosť prihlásenia sa do jeho elektronickej schránky, avšak tieto svoje tvrdenia ani v jednom prípade nepodložil žiadnym ďalším dôkazným prostriedkom.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle ust. § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

6. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

8. Podľa § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

9 Podľa § 422 ods. 2 CSP, na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

10. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je však obmedzená nielen ustanovením § 421 ods. 2 CSP, ale aj ustanovením § 422 CSP. Ustanovenie § 422 CSP predstavuje obmedzenie prípustnosti dovolania pre právne posúdenie výškou sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je dovolanie neprípustné v tzv. bagateľných veciach. Skutočnosť, či ide o bagateľnú vec, je limitovaná predmetom konkrétneho konania, teda tým, o čo strane v tej - ktorej posudzovanej veci ide. Ak sa jedná o bagateľnú vec, dovolací súd dovolanie odmietne bez toho, aby skúmal správnosť právnych záverov odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie). Rozhodujúci je deň podania žaloby na súde prvej inštancie. Vychádzajúc z obsahu spisu bola v rozhodovanej právnej veci žaloba podaná dňa 4. augusta 2017, pričom žalobca sa predmetnou žalobou domáhal zaplatenia sumy 154,84 €. Nariadenie vlády SR č. 280/2016 Z. z. ustanovilo sumu minimálnej mzdy na rok 2017 na 435 € za mesiac. Minimálna mzda ku dňu začatia konania (k 4. augustu 2017) teda predstavovala sumu 435 €, ktorá prevyšuje sumu, ktorej zaplatenia sa žalobca domáha. S poukazom na uvedené dovolací súd konštatuje, že v posudzovanom prípade ide o bagateľnú vec, keďže nie je splnená podmienka uvedená v ustanovení § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorej pre prípustnosť dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP musí výška dovolateľom žiadaného peňažného plnenia prevyšovať desaťnásobok minimálnej mzdy ku dňu začatia konania.

11. S poukazom na uvedené dovolací súd uzaviera, že v danom prípade nie je dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné.

12. Podľa § 124 ods. 1 CSP, každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

13. Hoci žalovaný vyvodzoval prípustnosť dovolania výslovne z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, z obsahu dovolania nepochybne vyplýva, že prípustnosť dovolania odôvodnil aj ustanovením § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že postupom obidvoch súdov, t. j. súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Aj keď dovolateľ ustanovenie § 420 písm. f/ CSP v dovolaní výslovne neuvádza, dovolací súd - po prihliadnutí na obsah dovolania v zmysle § 124 ods. 1 CSP - posudzoval prípustnosť dovolania aj z hľadiska dovolacieho dôvodu upraveného v ustanovení § 420 písm. f/ CSP.

14. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Pod pojmom „rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“ má zákon na mysli také rozhodnutie, ktorým sa konanie skončilo bez toho, aby sa vec meritórne rozhodla (napríklad uznesenie o zastavení odvolacieho konania v dôsledku späťvzatia odvolania, nezaplatenia súdneho poplatku). Charakter rozhodnutia,

ktorým sa konanie končí, má nepochybne aj dovolaním napadnuté uznesenie o odmietnutí podaného odvolania.

16. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu a ktorý zároveň znamená aj porušenie procesných práv, garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore. Za vadu v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP sa považuje aj to, keď odvolací súd odmietol odvolanie strany sporu, hoci na takýto postup nebol daný zákonný dôvod.

17. Vychádzajúc z obsahu žalovaným podaného dovolania dovolací súd zhodne s odvolacím súdom dospel k záveru, že dovolateľ v odvolaní nenavrhol napadnutý rozsudok pre zmeškanie zmeniť a žalobu zamietnuť z dôvodu, že na jeho vydanie neboli splnené zákonné podmienky. Z ustanovenia § 356 písm. b/ CSP však vyplýva, ako to správne konštatoval aj odvolací súd, že súčasný CSP ešte zúžil možnosť podať odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie na jediný dôvod, a to absenciu zákonných predpokladov pre jeho vydanie. CSP teda vypustil ako dôvod odvolania nesprávne právne posúdenie (porovnaj § 202 ods. 1 OSP). Ak sa teda dovolateľ bránil proti tomuto typu rozhodnutia odvolacími dôvodmi uvedenými v § 365 ods. 1 písm. b/ a g/ CSP, odvolací súd postupoval v súlade s ustanovením § 386 písm. c/ CSP, keď jeho odvolanie odmietol.

18. Pre úplnosť upriamuje dovolací súd pozornosť na tú skutočnosť, že tvrdeniami, ktoré dovolateľ uviedol v dovolaní, sa bránil aj v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 51Cb/133/2017-62 zo dňa 28. decembra 2017 jeho návrh však zamietol.

19. Z dôvodov vyššie uvedených dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovaného je procesne neprípustné a preto ho podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP odmietol.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3, veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 CSP).

21. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.